

dosarul nr. 2r-525/2020

prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (I. Dutca)

DECIZIE

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată, „Econstruct Group”, reprezentată de avocatul Tarlapan Artur,

în cauza civilă la cererea Întreprinderii private unitare de transport „RoadServiceTrans” împotriva Societății cu Răspundere limitată „Econstruct Group” cu privire la recunoașterea și executarea silită a hotărârii arbitrale străine, împotriva încheierii din 30 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău

c o n s t a ț ă:

La data de 25 februarie 2020, Întreprinderea privată unitară de transport „RoadServiceTrans” a depus cerere privind recunoașterea și executarea silită a hotărârii arbitrale străine din 31 iulie 2019, emisă de autoritățile Republicii Belarus pe teritoriul Republicii Moldova și încasarea de la SRL „Econstruct Grup” în favoarea Întreprinderii private unitare de transport „RoadServiceTrans” a datoriei în sumă de 6 622,96 dolari SUA, a penalității în valoare de 3 106,07 dolari SUA și cheltuielile suportate în sumă de 136,45 dolari SUA, iar în total suma de 9 865,48 dolari SUA și suma de 1 073,72 euro, cu titlu de cheltuieli de arbitraj.

Prin încheierea din 30 iulie 2020 a Curșii de Apel Chișinău cererea a fost admisă și s-a dispus recunoașterea și se încuviințarea executării pe teritoriul Republicii Moldova a hotărârii Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Belarus din 31 iulie 2019, prin care s-a încasat de la SRL „Econstruct Group” în beneficiul Întreprinderii private unitare de transport „RoadServiceTrans” datoria în sumă de 6 622,96 dolari SUA, a penalității în valoare de 3 106,07 dolari SUA și cheltuielile suportate în sumă de 136,45 dolari SUA, iar în total suma de 9 865,48 dolari SUA și suma de 1 073,72 euro, cu titlu de cheltuieli de arbitraj.

Invocând ilegalitatea încheierii din 30 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău SRL „Econstruct Group” a contestat-o cu recurs, solicitând casarea încheierii și remiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului a indicat că nu a fost informată în modul corespunzător cu privire la desemnarea arbitrilor. În acest sens, a indicat că tribunalul arbitral doar s-a rezumat la mențiunea că pârâtul nu a prezentat tribunalului referință la cererea de arbitrare și nu a propus candidatura arbitrilor din

partea sa, fără a specifica dacă și când a fost expediată în adresa pârâtului cererea de arbitraj și când ar fi fost recepționată cererea de arbitraj de către pârât.

De asemenea a indicat că nu a fost informat în modul corespunzător cu privire la procedura arbitrală. Cu referire la acest argument a indicat că așa cum rezultă din hotărârea arbitrală toate înștiințările în adresa pârâtului despre ședințele tribunalului arbitral au fost expediate prin poștă, dar au fost restituite cu mențiunea „nereclamat”.

În opinia recurentului, despre examinarea cererii de arbitraj, pârâtul putea fi înștiințat și prin alte mijloace. Or, pe lângă adresa poștală a pârâtului este indicat și numărul de contract al administratorului pârâtului. Așa fiind, după recurent, tribunalul arbitral nu a luat toate măsurile raționale și rezonabile pentru înștiințarea pârâtului despre procedura arbitrală.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Conform materialelor cauzei, la 03 august 2020 reprezentantului recurentului SRL „Econstruct Group”, avocatului Tarlapan Artur, i-a fost transmisă prin poșta electronică copia încheierii. Prin urmare, recursul declarat la 14 august 2020 este în termen.

Intimatul ÎPUT „RoadServiceTrans” prin referință a solicitat de a respinge recursul.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii din 30 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

După cum rezultă din materialele cauzei prin hotărârea devenită definitivă și executorie a Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Belarus din 31 iulie 2019, s-a admis cererea Întreprinderii private unitare de transport „RoadServiceTrans” fiind dispusă încasarea de la SRL „Econstruct Grup” în beneficiul Întreprinderii private unitare de transport „RoadServiceTrans” a datoriei în sumă de 6 622,96 dolari SUA, a penalității în valoare de 3 106,07 dolari SUA și cheltuielile suportate în sumă de 136,45 dolari SUA, iar în total suma de 9 865,48 dolari SUA și suma de 1 073,72 euro, cu titlu de cheltuieli de arbitraj.

Înaintând prezenta cerere, Întreprinderea privată unitară de transport „RoadServiceTrans” a solicitat recunoașterea și executarea silită a hotărârii arbitrale străine din 31 iulie 2019 pe teritoriul Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 475 Cod de procedură civilă, o hotărâre arbitrală este considerată ca fiind străină dacă: a) este pronunțată pe teritoriul unui stat străin; sau b) este emisă pe teritoriul Republicii Moldova, dar legea aplicată procedurii arbitrale este a unui stat străin.

Poate fi recunoscută și executată în Republica Moldova o hotărâre arbitrală străină emisă, în conformitate cu o convenție arbitrală, pe teritoriul unui stat străin care este parte la Convenția privind recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine, adoptată la New York la 10 iunie 1958, precum și o hotărâre arbitrală străină ale cărei recunoaștere și executare sînt reglementate fie prin tratatul internațional la

care Republica Moldova este parte, fie în baza principiului reciprocității în ceea ce privește efectele hotărîrii arbitrale străine.

În conformitate cu art. 475³ alin. (1) lit. a) CPC, după ascultarea explicațiilor părților și examinarea probelor prezentate de acestea, instanța judecătorească emite o încheiere integrală cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărîrii arbitrale străine sau cu privire la refuzul de a încuviința executarea silită a hotărîrii arbitrale străine.

În conformitate cu art. 476 alin. (1) CPC, recunoașterea și executarea hotărîrii arbitrale străine pot fi refuzate numai la cererea părții împotriva căreia sînt invocate dacă această parte prezintă instanței de judecată probe doveditoare că:

a) una dintre părțile convenției arbitrale nu avea capacitate deplină de exercițiu sau convenția arbitrală nu este valabilă potrivit legii căreia părțile au subordonat-ori, în lipsa stabilirii acesteia, potrivit legii țării în care a fost pronunțată hotărîrea; sau

b) partea împotriva căreia este emisă hotărîrea nu a fost informată în modul corespunzător cu privire la desemnarea arbitrilor sau cu privire la procedura arbitrală ori, din alte motive, nu a putut să își prezinte mijloacele sale de apărare; sau

c) hotărîrea a fost pronunțată asupra unui litigiu care nu este prevăzut de convenția arbitrală sau care nu cade sub incidența condițiilor convenției arbitrale ori hotărîrea conține dispoziții asupra unor chestiuni ce depășesc limitele convenției arbitrale; sau

d) constituirea tribunalului arbitral sau procedura arbitrală nu a corespuns convenției părților ori, în lipsa unei asemenea convenții, nu a fost conform legii țării în care a avut loc arbitrajul; sau

e) hotărîrea arbitrală nu a devenit obligatorie pentru părți sau a fost desființată ori executarea ei a fost suspendată de instanța judecătorească sau de o autoritate competentă a țării în care sau conform legii căreia ea a fost pronunțată.

Recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărîrii arbitrale străine pot fi refuzate, de asemenea, dacă instanța judecătorească constată că:

a) obiectul litigiului nu poate fi soluționat prin arbitraj conform legii Republicii Moldova; sau

b) recunoașterea sau încuviințarea executării silite a hotărîrii arbitrale contravine ordinii publice a Republicii Moldova.

În conformitate cu art.1 al Convenției de la Minsk din 22 ianuarie 1993 ”Cu privire la asistența juridică și raporturile juridice în materie civilă, familială și penală” la care au aderat ca state-membre Republica Belarus și Republica Moldova, cetățenii fiecăreia dintre părțile contractante, precum și persoanele care locuiesc pe teritoriul ei, au dreptul să se adreseze liber și nestingherit instanțelor de judecată, organelor procuraturii și altor instituții ale altor părți contractante, de competența cărora țin cauzele civile, familiale și penale (denumite în continuare instituții de justiție), pot să-și susțină interesele în fața acestora, să facă demersuri, să introducă acțiuni și să înfăptuiască alte acțiuni procesuale în aceleași condiții ca și cetățenii acestei părți contractante. Prevederile prezentei Convenții se aplică de asemenea și persoanelor juridice, fondate în conformitate cu legislația părților contractante.

Articolul 51 al Convenției prevede că fiecare parte contractantă, în condițiile prevăzute de prezenta Convenție, recunoaște și execută următoarele hotărâri, emise pe teritoriile altor Părți Contractante: a) hotărârile instituțiilor de justiție în cauzele civile și familiale, inclusiv tranzacțiile de împăcare în asemenea cauze aprobate de judecată și actele notariale referitoare la obligațiile bănești (în continuare - hotărâri); b) hotărârile instanțelor de judecată în cauzele penale de rambursare a pagubei.

De asemenea, potrivit art.475¹ CPC, sub rezerva verificării condițiilor prevăzute de lege pentru recunoașterea și executarea hotărârii arbitrale străine, instanța judecătorească a Republicii Moldova nu poate proceda la reexaminarea fondului hotărârii judecătorești străine și nici la modificarea ei.

Raportând normele legal enunțate la circumstanțele speței deduse judecății, instanța de recurs reține că prima instanță corect a admis cererea depusă de ÎPUT „RoadServiceTrans” cu privire la recunoașterea și executarea silită a hotărârii Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Belarus din 31 iulie 2019.

Or, hotărârea arbitrală străină, a cărei recunoaștere și executare silită se solicită, a devenit definitivă și nu a fost executată benevol.

Tot aici se va menționa că hotărârea arbitrală străină sus-nominalizată a fost adoptată în Republica Belarus de către Căminul de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Belarus.

La momentul actual raporturile juridice dintre Republica Moldova și Republica Belarus în materie de recunoaștere și executare a hotărârilor arbitrale sunt reglementate de prevederile Convenției pentru recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine, încheiată la New York la 10 iunie 1958.

Examinând materialele cauzei, instanța de recurs susține concluzia primei instanțe precum că la caz nu s-au constatat circumstanțe care în conformitate cu prevederile art.476 Cod de procedură civilă condiționează refuzul de a recunoaște și de a executa hotărârea arbitrală străin menționată.

Or, cele invocate de către pârât, precum că nu a fost informat în modul corespunzător cu privire la desemnarea arbitrului și cu privire la procedura arbitrară corect au fost apreciate de către prima instanță ca fiind declarative, nefiind probate în modul corespunzător.

De asemenea, nu pot fi reținute argumentele recurentului, precum că pârâtul nu a fost informat în modul corespunzător cu privire la desemnarea arbitrului, invocând în acest sens, că tribunalul arbitral doar s-a rezumat la mențiunea că pârâtul nu a prezentat tribunalului referință la cererea de arbitrare și nu a propus candidatura arbitrului din partea sa, fără a specifica dacă și când a fost expediată în adresa pârâtului cererea de arbitrare și când ar fi fost recepționată cererea de arbitrare de către pârât. Or, după cum s-a stabilit, instanța a respectat regulile de înștiințare, iar nereclamarea poștei nu poate fi pusă pe seama instanței.

Din aceste considerente, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea.

În conformitate cu art. 427 al. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată, „Econstruct Group”, reprezentată de avocatul Tarlapan Artur.

Se menține încheierea din 30 iulie 2020 a Curșii de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea Întreprinderii private unitare de transport „RoadServiceTrans” împotriva Societății cu Răspundere limitată „Econstruct Group” cu privire la recunoașterea și executarea silită a hotărârii arbitrale străine.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru